

РІШЕННЯ

Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна з питання: «Про затвердження Положення про Музей історії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Музейного комплексу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в новій редакції»
від 22 грудня 2025 року, протокол №32

Заслухавши інформацію проректора з науково-педагогічної роботи Антона ПАНТЕЛЕЙМОНОВА щодо необхідності внесення змін до Положення про Музей історії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Музейного комплексу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, на підставі підпункту 22, пункту 13.2 Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Вчена рада ухвалила:

1. Затвердити Положення про Музей історії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Музейного комплексу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в новій редакції (додаток 1).

2. Визнати Положення про Музей історії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Музейного комплексу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, затверджене рішенням Вченої ради від 26 грудня 2014 року (протокол № 14), таким що втратило чинність із дати введення в дію положення, затвердженого пунктом 1 цього рішення.

*Відповідальний: проректор з науково-педагогічної роботи
Анатолій БАБІЧЕВ.*

Термін виконання до: 01 січня 2026 року

Заступник голови Вченої ради

Борис САМОРОДОВ

Учений секретар

Олена ФРІДМАН

ПОЛОЖЕННЯ
про Музей історії Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна Музейного комплексу
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Музей історії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Музейного комплексу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (далі – Музей) є структурним підрозділом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (далі – Університет), входить до складу Музейного комплексу Університету.

1.2. Свою діяльність Музей здійснює відповідно до Конституції України, законодавства України, зокрема – законів України «Про вищу освіту», «Про запобігання корупції», Законів України «Про музеї та музейну справу», «Про охорону культурної спадщини», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення діяльності музеїв закладів вищої освіти» (від 2 вересня 2020 р.), положення «Про музей при закладі освіти системи Міністерства освіти України», нормативних актів Міністерства освіти і науки України. Музей функціонує на основі нормативно-правових актів, що визначають державну політику в галузі освіти та науки, музеїв та музейної справи України; нормативно-правових актів центральних органів виконавчої влади, інших актів у сфері професійної орієнтації, освіти, кваліфікацій та зайнятості, схваленими відповідно до Конституції та законів України. У своїй діяльності Музей спирається на Антикорупційну програму Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Статут Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Правила внутрішнього розпорядку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, накази та розпорядження ректора, проректора з науково-педагогічної роботи.

1.3. Положення про Музей розроблено на основі чинного законодавства, Статуту Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, Положення про музей при закладі освіти та затверджується його засновником (ректором університету);

1.4. Музей безпосередньо підпорядковується проректору з науково-педагогічної роботи.

1.5. У межах своєї компетенції Музей взаємодіє з: проректорами, відповідно до розподілу їх функціональних обов'язків; керівниками структурних підрозділів, згідно з посадовими інструкціями керівників та положень очолюваними ними підрозділів, місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування з питань, пов'язаних з виконанням функцій та завдань центральними органами виконавчої влади стосовно аспектів їх діяльності.

1.6. Оригінальні пам'ятки історії, культури й науки, які мають наукову, історичну чи іншу культурну цінність і зберігаються у фондах музею, входять до складу державної частини Музейного фонду України і підлягають обліку у порядку, встановленому чинним законодавством.

1.7. Музей є структурним підрозділом Університету і, відповідно до чинного законодавства, не є юридичною особою, належачи за юридичним статусом до державних відомчих музеїв, що діють у складі закладу вищої освіти, який перебуває у сфері управління Міністерства освіти і науки України.

1.8. У розпорядження Музею передаються приміщення та предмети, необхідні для діяльності музею (столи, стільці, апаратура тощо), техніка, необхідна для оперативного передавання та зберігання інформації, музейні колекції відповідної тематики тощо.

1.9. Повна назва Музею:

Музей історії Музейного комплексу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Скорочена назва – Музей історії університету.

1.10. Матеріальна шкода, завдана Музею фізичними та юридичними особами, відшкодовується згідно з чинним законодавством.

1.11. За своїм профілем Музей належить до історичних; за типом суспільного призначення – до науково-дослідних та навчальних музеїв.

1.12. Місцезнаходження Музею: 61022, м. Харків, майдан Свободи, 4, другий поверх.

II. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ МУЗЕЮ

2.1. Головними завданнями роботи Музею є:

2.1.1. сприяння удосконаленню навчально-виховного процесу; розширення і поглиблення загальноосвітньої та професійної підготовки студентів засобами позааудиторної роботи та проведення практичних занять; розвиток їх творчості та інтересу до пошукової роботи в галузі краєзнавства, пам'яткознавства та історії освіти; формування патріотизму, поваги до державної мови та державних символів України, шанобливого та дбайливого ставлення до національних, історичних, культурних пам'яток, нематеріальної культурної спадщини Українського народу, усвідомленого обов'язку захищати у разі потреби суверенітет і територіальну цілісність України;

2.1.2. участь у формуванні, збереженні і раціональному використанні з науково-дослідною та освітньою метою речових пам'яток музейного фонду України, що відображають історію Університету і мають історичну, наукову та меморіальну цінність;

2.1.3. вивчення, охорона і популяризація пам'яток історії та культури України, зокрема – тих, що пов'язані з історією Університету;

2.1.4. проведення культурно-освітньої роботи серед учнівської та студентської молоді й інших верств населення з питань історії України, історії освіти в Україні та подій минулого Харкова, пов'язаних із Університетом;

2.1.5. організація та проведення науково-дослідної діяльності, а саме пошук історичних відомостей про Університет та пов'язаних із ним документальних пам'яток, екскурсії, огляди пам'яток тощо;

2.1.6. надання наукових консультацій щодо музейних колекцій, документальних пам'яток, об'єктів історико-культурного надбання, пов'язаних із Університетом, архівних матеріалів відповідно до профілю музею;

2.1.7. музей систематично поповнює фонди за результатами проведення експедицій та наукових відряджень, шляхом безплатної передачі музею пам'яток установами, організаціями і громадянами, а також через застосування інших форм комплектування, що не суперечать чинному законодавству;

2.1.8. організація обліку музейних предметів, забезпечення їх збереження;

2.1.9. експозиційна робота полягає у здійсненні функції музейної діяльності шляхом науково-організованої та художньо оформленої демонстрації музейних предметів і колекцій, створення постійно діючих та тимчасових експозицій і виставок. Співробітниками Музею створюються стаціонарні експозиції та виставки на основі досліджень музейних фондів (за умови розробки Тематико-експозиційного плану (ТЕП) та відповідних концепцій);

2.1.10. розроблення концепцій, організація та проведення тимчасових виставок;

2.1.11. надання платних послуг, які відповідають напрямам діяльності Музею;

2.1.12. організація наукових та науково-практичних конференцій; видання наукових праць, книг, каталогів, путівників та інших публікацій, які відповідають напрямам діяльності Музею;

2.1.13. участь у національних, міжнародних наукових та культурно-освітніх проєктах, грантах та стипендіях.

ІІІ. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ МУЗЕЮ

3.1. Музей має право:

3.1.1. Планувати свою роботу;

3.1.2. Мати вільний доступ до інформації, що відповідає напрямам роботи Музею;

3.1.3. Залучати працівників Університету до участі в підготовці та проведенні заходів відповідно до напрямів діяльності Музею;

3.1.5. Подавати адміністрації Університету пропозиції з питань, що відносяться до напрямів діяльності Музею;

3.1.6. Музей може взаємодіяти і співпрацювати з державними, науковими, громадськими та іншими зацікавленими закладами, установами й особами, в тому числі в межах міжнародного співробітництва в науковій сфері. Музей має право звертатися в установленому порядку до Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури і стратегічних комунікацій України, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з питань, пов'язаних з виконанням функцій та завдань діяльності Музею;

3.2. Музей зобов'язаний:

3.2.1. Щорічно до 1 грудня поточного року готувати плани своєї роботи на наступний календарний рік та подавати їх проректору з науково-педагогічної роботи.

IV. КЕРІВНИЦТВО РОБОТОЮ МУЗЕЮ

4.1 Керівництво діяльністю Музею здійснює директор Музею, який приймається та звільняється з посади наказом ректора за поданням проректора з науково-педагогічної роботи.

4.2 Директор здійснює керівництво всіма видами діяльності Музею, керує працівниками Музею у межах повноважень, що визначаються цим Положенням та посадовою інструкцією директора Музею.

4.3. Директор Музею у своїй роботі безпосередньо підпорядковується проректору з науково-педагогічної роботи.

4.4. Директор Музею:

4.4.1. Здійснює керівництво, планує та організовує діяльність, звітує про роботу;

4.4.2. Вносить пропозиції щодо штатного розпису та кошторису;

4.4.3. Персонально відповідає за належне виконання покладених на Музей завдань, реалізацію його повноважень, дотримання трудової дисципліни, правил охорони праці та протипожежної безпеки;

4.4.4. Координує підготовку, розробку, втілення та супровід проєктів університету стосовно реалізації Стратегії розвитку університету у рамках напрямів діяльності Музею;

4.4.5. Забезпечує матеріально-технічну базу для роботи Музею, контролює її використання;

4.4.6. Дає доручення працівникам Музею та контролює їх виконання.

4.4.7. Представляє Музей у взаємодії зі структурними підрозділами університету, із фізичними та юридичними особами поза межами університету у межах повноважень, наданих йому ректором університету;

4.4.8. Разом із Головним зберігачем фондів відповідає за організацію необхідних умов для зберігання фондів музею, їх облік та комплектування.

V. ОБЛІК, ФОНДИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ ЗБЕРЕЖЕННЯ

5.1. Керівництво роботою з організації обліку та зберігання фондів Музею здійснює Головний зберігач фондів.

5.2. Окремі колекції можуть бути передані на відповідальне зберігання працівникам Музею, що займаються їх вивченням, обліком і збереженням згідно рішення фондово-закупівельної комісії музею.

5.3. Облік пам'яток історії, які зберігаються в Музеї, проводиться в порядку, визначеному в нормативних документах Міністерства освіти та науки, та інших міністерств України, а також на основі власної Інструкції Музею зі збереження, обліку і використання музейних фондів, яка затверджується фондово-закупівельною комісією Музею.

5.4. Фонди Музею складаються з документальних та речових пам'яток різних епох, що зберігаються в Музеї; речей, подарованих музею приватними особами, або переданими іншими музейними установами;

5.5. Фонди Музею обліковуються і зберігаються відповідно до «Інструкції організації обліку музейних предметів», що затверджена Наказом Міністерства культури та інформаційної політики України №580 від 21.08.2016, а також іншими нормативно-правовими актами;

5.6. Безпосередня відповідальність за збереження музейних зібрань покладається на Головного зберігача фондів та Директора Музею.

VI. МАЙНО І КОШТИ МУЗЕЮ

6.1. Музей використовує майно, що закріплено за ним Університетом у встановленому порядку.

6.2. Фінансування діяльності Музею здійснюється за рахунок коштів загального та спеціального фонду Університету відповідно до затвердженого кошторису, а також за рахунок інших джерел доходів, не заборонених законом (благодійних внесків, добровільних пожертв, коштів від грантів тощо).

VII. РЕОРГАНІЗАЦІЯ МУЗЕЮ

7.1. Реорганізація Музею історії університету проводиться відповідно до законодавства України у порядку, визначеному Статутом університету, із урахуванням інтересів збереження колекцій та збірок, а також трудового колективу Музею.

7.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради університету, яке вводиться в дію наказом ректора.